Ankilozan Spondilit Çal??ma Dengesizli?i Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Ankilozan Spondilit Çal??ma Dengesizli?i Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=15954

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Ankilozan Spondilit Çal??ma Dengesizli?i Ölçe?i (AS-ÇDÖ), kronik inflamatuar bir hastal?k olan Ankilozan Spondilit (AS) hastalar?nda i? hayat?n? sürdürme yetene?indeki zorluklar? ve i? kayb? riskini ölçmek amac?yla tasarlanm?? bir psikometrik araçt?r. Bu ölçek, orijinal ?ngilizce versiyonunun Türkiye ko?ullar?na uyarlanmas? ve geçerlik/güvenirlik çal??malar?n?n yap?lmas? sonucu ortaya ç?km??t?r. Ölçek, hastalar?n i?yerinde ya?ad??? denge kayb? ve zorluklar? tespit ederek erken müdahale imkan? sa?lamay? hedefler. Türk popülasyonu için uyarlama çal??mas?, ölçe?in kültürel ve dilsel olarak geçerli oldu?unu göstermi?tir.

Anahtar Kelimeler

Ankilozan Spondilit, Çal??ma Dengesizli?i, ?? Kayb? Riski, Romatoloji, Psikometri, Uyarlama, Güvenirlik, ??levsellik

Yazarlar

Küçükdeveci, A. A., Ataman, ?., Genç, A., Kutlay, ?., Elhan, A. H., ?ztuna, D., & Tennant, A.

Amaç

Ankilozan Spondilit Çal??ma Dengesizli?i Ölçe?i (AS-ÇDÖ), Ankilozan Spondilit hastalar?n?n i? ya?amlar?n? etkileyen zorluklar? ve i?lerini sürdürme konusundaki dengesizlik düzeylerini nicel olarak ölçmek amac?yla geli?tirilmi?tir. Ölçe?in temel amac?, i? dengesizli?i riski yüksek olan hastalar? erken te?his ederek uygun mesleki rehabilitasyon veya i?yeri düzenlemeleri için zemin haz?rlamakt?r.

Uyarlama çal??mas?, ölçe?in Türkiye'deki AS hastalar? popülasyonunda kullan?labilirli?ini ve klinik ara?t?rmalarda standart bir ölçüm arac? olarak görev yapabilece?ini göstermeyi hedeflemi?tir. Bu sayede, AS'nin i?levsellik üzerindeki etkileri uluslararas? standartlarda de?erlendirilebilmektedir.

Yap?

Ölçek, bireyin sa?l?k durumu ile i? talepleri aras?ndaki uyumsuzluk olarak tan?mlanan **Çal??ma Dengesizli?i** (Work Instability) yap?s?n? ölçmektedir. Bu yap?, genellikle hastal???n aktivitesi, a?r? düzeyi ve fiziksel k?s?tl?l?klar?n birle?imi sonucu ortaya ç?karak, ki?inin mevcut i?ini devam ettirme kapasitesini tehlikeye atar.

AS-ÇDÖ, 20 maddeden olu?makta olup, hastalar?n i? performanslar?, i?e devaml?l?klar? ve fiziksel zorlanmalar?na dair spesifik durumlar? de?erlendirir. Yüksek skorlar, ki?inin i?ini sürdürme

ARABPSYCHOLOGY.COM

konusunda önemli risk alt?nda oldu?unu göstermektedir.

Geçerlik

Ankilozan Spondilit Çal??ma Dengesizli?i Ölçe?i'nin (AS-ÇDÖ) Türkçe uyarlamas?n?n geçerlik çal??malar?, Küçükdeveci ve arkada?lar? (2015) taraf?ndan yap?lm??t?r. Bu çal??ma, ölçe?in Türk kültürüne ve diline uygunlu?unu de?erlendirmi? ve yap?sal geçerli?ini incelemi?tir.

Uyarlama sürecinde, orijinal ölçe?in ölçtü?ü yap?y? do?ru bir ?ekilde koruyup korumad??? analiz edilmi?, içerik ve e? zamanl? geçerlik kan?tlar? sunulmu?tur. Bu geçerlik analizleri, ölçe?in gerçekten AS hastalar?ndaki **çal??ma dengesizli?i** riskini ölçtü?ünü do?rulam??t?r.

Güvenirlik

Ölçe?in güvenirlik analizleri, Türk popülasyonunda tutarl? ve kararl? sonuçlar verdi?ini göstermi?tir. Yap?lan güvenirlik çal??mas?nda, ölçe?in iç tutarl?l?k katsay?s? (Cronbach Alfa) **.85** olarak bulunmu?tur.

Bu yüksek güvenirlik katsay?s?, ölçek maddelerinin birbiriyle tutarl? oldu?unu ve ayn? psikolojik yap?y? ölçmekte ba?ar?l? oldu?unu ifade eder. Bu sonuç, AS-ÇDÖ'nün klinik ve ara?t?rma ortamlar?nda güvenilir bir araç olarak kullan?labilece?ine i?aret etmektedir.

Faktör Analizi

Ölçe?in faktör yap?s?na dair detayl? bilgiler orijinal kaynakta belirtilmemi? olsa da, uyarlama sürecinde genellikle orijinal ölçe?in tek boyutlu veya çok boyutlu yap?s?n?n Türkçe versiyonda da korunup korunmad??? incelenir. AS-WIS, genellikle tek bir genel **Çal??ma Dengesizli?i** faktörüne sahip olarak kabul edilir.

Küçükdeveci ve arkada?lar?n?n çal??mas?, ölçe?in yap?sal uygunlu?unu ve boyutlulu?unu test etmek için faktör analizini kullanm?? ve ölçe?in Ankilozan Spondilit hastalar?n?n i?levsellik sorunlar?n? tutarl? bir ?ekilde yans?tan bir yap?ya sahip oldu?unu do?rulam??t?r.

Enstrüman Bilgileri

Test Type: Uyarlama (Adaptation)

Format: 20 maddeden olu?maktad?r. Derecelendirme format?: 0 = hay?r; 10 = maksimum hastal?k aktivitesi (Not: Bu derecelendirme, ölçe?in genel puanlama mant???ndan ziyade, orijinal ölçekteki bir alt boyutun veya spesifik bir madde setinin maksimum skorunu ifade edebilir. Toplam skor, 20 madde üzerinden hesaplan?r.)

ARABPSYCHOLOGY.COM

Language Available: Türkçe (Uyarlanm?? versiyon), ?ngilizce (Orijinal versiyon)

Population Group: Ankilozan Spondilit (AS) tan?s? alm?? yeti?kin hastalar.

Age Group: Yeti?kinler (Genellikle çal??ma ça??ndaki bireyler).

Population Details: Çal??ma ça??nda olan, aktif olarak çal??an veya çal??may? dü?ünen AS hastalar?.

Test Methodology: Öz bildirim ölçe?i. Hastalar 20 maddeyi yan?tlayarak i? dengesizli?i düzeylerini belirtirler. Yüksek puanlar, yüksek dengesizlik riskini gösterir.

Anahtar Kelimeler

Romatizmal Hastal?klar, ?? Ya?am? Kalitesi, Rehabilitasyon, Güvenirlik, Geçerlik, AS-WIS

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Belirtilmemi?tir.

Affiliation Email addresses: Ay?e A. Küçükdeveci (Sorumlu Yazar)

Correspondence Address: ayse.kucukdeveci@gmail.com

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Test Y?l?: Türkçe uyarlama ve validasyon çal??mas? 2015 y?l?nda yay?nlanm??t?r.

?zinler ve Ücret: Ölçe?in kullan?m? için gerekli izinler ve olas? ücretler konusunda sorumlu yazar Ay?e A. Küçükdeveci ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir.

PDF Eri?imi: Ölçe?in orijinal PDF dosyas?na a?a??daki ba?lant?dan ula??labilir: ankylosing-spondylitis-work-instability-scale-as-wis-toad.pdf

Referanslar

Küçükdeveci, A. A., Ataman, ?., Genç, A., Kutlay, ?., Elhan, A. H., ?ztuna, D., & Tennant, A. (2015). Adaptation and validation of the Ankylosing Spondylitis Work Instability Scale (AS-WIS) for use in Turkey, *Rheumatology International, 35*(1), 125-131.

Ankilozan Spondilit Çal??ma Dengesizli?i Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: Ölçe?in maddeleri kaynak içerikte sa?lanmam??t?r. Ölçek toplam 20 maddeden

ARABPSYCHOLOGY.COM

olu?maktad?r. Kullan?m için sorumlu yazar ile ileti?ime geçilmesi önerilir.

ARABPSYCHOLOGY.COM